

3 Gorffennaf 2020

Annwyl

ATISN 14033

Diolch am eich cais am wybodaeth, a ddaeth i law ar 6 Mehefin 2020. Roeddech yn gofyn am:

“gael gweld copi o gofnodion a dogfennau eraill cyfarfodydd Cyngor Partneriaeth y Gymraeg rhwng 1 Ebrill 2019 a 5 Mehefin 2020”.

Amgaeir copi o'r wybodaeth y gwnaed cais amdani.

Rwyf wedi penderfynu bod **rhywfaint o'r wybodaeth** yn esempt o'r gofynion datgelu o dan **adrannau 35 a 36** o'r **Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth**, ac felly rhaid ei chadw'n ôl. Mae'r rhesymau dros weithredu'r eithriadau hyn wedi'u nodi'n llawn yn **Atodiad 1** y llythyr hwn.

Os ydych yn anfodlon â'r modd y mae Llywodraeth Cymru wedi ymdrin â'ch cais, gallwch ofyn am adolygiad mewnol o fewn 40 diwrnod gwaith ar ôl dyddiad yr ateb hwn. Dylech anfon cais am adolygiad mewnol at Swyddog Rhyddid Gwybodaeth Llywodraeth Cymru drwy'r post i'r cyfeiriad canlynol:

Yr Uned Hawl i Wybodaeth,
Llywodraeth Cymru,
Parc Cathays,
Caerdydd
CF10 3NQ

neu drwy e-bostio rhyddidgwybodaeth@llyw.cymru

Cofiwch nodi'r cyfeirnod ATISN uchod.

Mae gennych hawl hefyd i gwyno wrth y Comisiynydd Gwybodaeth. Gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn y cyfeiriad canlynol:

Information Commissioner's Office
Wycliffe House,
Water Lane,
Wilmslow,
Cheshire
SK9 5AF

Fodd bynnag, dylech nodi nad yw'r Comisiynydd fel arfer yn ymchwilio i gwyn nes ei fod wedi bod drwy ein proses adolygu fewnol ni.

Yn gywir

Atodiad 1

Rwyf wedi penderfynu cadw'r wybodaeth ganlynol yn ôl:

Gwybodaeth a gedwir yn ôl	Rhif yr adran ac enw'r esemptiad
1. Cyflwyniad sy'n ddadansoddi goblygiadau ymadael â'r UE ar lefel ddaearyddol.	<ul style="list-style-type: none">Adran 35(1)(a) – fformwleiddio polisi'r llywodraeth.
2. Cofrestr Risg fewnol Is-adran y Gymraeg.	<ul style="list-style-type: none">Adran 36(2)(b)(i) – darparu cyngor mewn modd agored a gonestAdran 36(2)(c) – rhagfarnu cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol

Mae'r Atodiad hwn yn amlinellu'r rhesymau dros weithredu adrannau **35 a 36** o'r **Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth** a'n hystyriaeth ddilynol o Brawf Lles y Cyhoedd.

1. Gweithredu adran 35(1)(a) (fformwleiddio polisi'r llywodraeth) o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth

Mae cyflwyniad a oedd yn sail i drafodaeth yn ystod cyfarfod Cyngor Partneriaeth y Gymraeg ar 17 Mehefin 2019, yn ymwneud ag ystod o senarios Brexit posibl ar Gymru. Datblygwyd y cyflwyniad i lywio datblygiad parhaus ein polisïau er mwyn mynd i'r afael â'r effeithiau a'r cyfleoedd sy'n deillio o Brexit ar y defnydd a wneir o'r Gymraeg. Rhannwyd y papur â'r Cyngor er mwyn llywio trafodaeth. Ar hyn o bryd, rydym yn dal i fod ar gamau cynnar y broses o lunio polisi yn y maes hwn, ac mae'r papur yn dal i fod yn berthnasol i'n hystyriaethau, o fewn y Cyngor ac o fewn Llywodraeth Cymru wrth ein hysbysu a'n cynorthwyo i lunio ein polisi.

Prawf Budd y Cyhoedd: adran 35(1)(a) (Fformwleiddio polisi'r llywodraeth)

Er mwyn bodloni prawf budd y cyhoedd mewn perthynas ag **adran 35(1)(a) (Fformwleiddio polisi'r llywodraeth)** o'r **Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth**, mae gofyn dod i'r casgliad bod y budd i'r cyhoedd o beidio â rhyddhau'r wybodaeth y gofynnwyd amdani yn gryfach na'r dadleuon o blaid rhyddhau'r wybodaeth.

Dadleuon budd cyhoeddus o blaid rhyddhau'r wybodaeth

Mae yna ddiddordeb cyhoeddus cyffredinol mewn bod yn agored ac yn dryloyw a byddai datgelu'r wybodaeth hon yn helpu i feithrin hyn. Gallai datgelu pellach alluogi gwell dealltwriaeth o drafodaethau'r Llywodraeth gydag aelodau'r Cyngor Partneriaeth wrth ddatblygu polisïau.

Waeth beth fydd canlyniad terfynol Brexit, fe fydd yn effeithio ar bawb i wahanol raddau. Byddai gallu dangos bod llywodraethau ledled y DU yn paratoi ar gyfer

gwahanol senarios, i wrthweithio unrhyw effeithiau negyddol a manteisio ar unrhyw gyfleoedd a allai godi o'r cytundeb Brexit terfynol, yn fuddiol i'r cyhoedd.

Dadleuon budd cyhoeddus o blaid peidio â rhyddhau'r wybodaeth

Mae Llywodraeth dda yn dibynnu ar y gallu i gynhyrchu'r cyngor gorau sydd ar gael a thrafod yr holl opsiynau heb ofni cael eu datgelu'n gynamserol. Gan fod y polisi dan sylw ar y cam datblygiadol, gyda nifer o opsiynau gwahanol yn dal i gael eu hystyried, ni ellir dweud yn sicr y byddai datgeliad cynamserol yn rhoi arwydd cywir o'r canlyniad terfynol ac y byddai, mewn gwirionedd, yn groes i fudd y cyhoedd os yw'n arwain at ledaenu gwybodaeth anghywir neu anghyflawn sy'n creu disgwyliadau ffug (er enghraifft, am y cymorth sydd ar gael, neu am newidiadau mewn polisi neu ddeddfwriaeth).

Rwyf o'r farn bod dadleuon budd cyhoeddus cryf dros sicrhau y cynhelir 'lle diogel' pan fydd polisiâu'n cael eu trafod a'u fformiwleiddio, er mwyn sicrhau y gellir cyfnewid safbwyntiau, syniadau a chynigion mewn modd agored a gonest. Rwyf hefyd o'r farn na fyddai budd cyhoeddus yn deillio o amharu ar ansawdd y gwaith fformiwleiddio polisi sy'n cael ei wneud.

Cydbwysu budd cyhoeddus

Rwy'n ymwybodol, fel rheol gyffredinol, bod sensitifrwydd gwybodaeth yn debygol o leihau dros amser, fel y gall oedran y wybodaeth, neu amseriad y cais, fod yn berthnasol wrth benderfynu p'un a ddylid defnyddio'r esemptiad, neu lle y gorwedd budd y cyhoedd. Yn yr achos hwn, fodd bynnag, mae'r wybodaeth a ddarperir yn y cyflwyniad yn wybodaeth gyfoes iawn am bolisi sy'n parhau i gael ei ddatblygu.

Rwyf o'r farn, felly, bod cydbwysedd budd cyhoeddus yn cwmpo o blaid peidio â rhyddhau'r wybodaeth sy'n ymwneud â'r cyfarfod hwn, am fod a wnelo'r wybodaeth hon â pholisïâu sy'n dal i gael eu datblygu.

2. Gweithredu Adran 36 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth – Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg

Trafodwyd Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg gyda Chyngor Partneriaeth y Gymraeg ar 19/04/19. Roedd y ddogfen hon yn rhan o gais rhyddid gwybodaeth blaenorol a chredid, ar y pryd, y dylai gael ei heithrio rhag cael ei rhyddhau. Ar ôl adolygu'r ddogfen hon, mae Llywodraeth Cymru yn dal i fod o'r farn y dylai Cofrestr Risg fewnol Is-adran y Gymraeg gael ei heithrio rhag cael ei rhyddhau, ac mae'r rhesymau dros wneud hynny yn parhau yr un fath. Nodir y rhesymau dros wneud hynny isod.

Gall cwmpas yr esemptiad adran 36 fod yn eang iawn, ac er mwyn gwarchod yn erbyn camddefnydd posibl ohono gan awdurdod cyhoeddus, mae'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn cyflwyno proses dau gam wrth ystyried ei ddefnyddio. Diben cam 1 yw pennu a yw'r amodau sylfaenol ar gyfer defnyddio'r esemptiad yn gymwys. Dyma rôl yr 'unigolyn cymwys' ac mae adran 36 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn datgan, mewn perthynas â Llywodraeth Cymru, mai ystyr yr unigolyn cymwys yw

Gweinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol. Os yw'r unigolyn cymwys, ar ôl ystyried yr wybodaeth, yn dod i'r casgliad rhesymol na fydd yr effeithiau niweidiol a bennwyd yn codi (neu na fyddant yn debygol o godi) o ryddhau'r wybodaeth, yna ni ellir dal yr wybodaeth yn ei hól o dan adran 36.

Os yw'r unigolyn cymwys yn penderfynu y byddai'r wybodaeth, neu y byddai'r wybodaeth yn debygol, o arwain at yr effaith niweidiol a bennwyd, yna gall Cam 2 gychwyn, sef pwysu a mesur prawf Budd y Cyhoedd.

Yn yr achos hwn, penderfynodd y Cwnsler Cyffredinol bod yr effeithiau niweidiol a ganlyn yn ddigonol i ganiatáu defnyddio'r esemptiadau a gynhwysir yn adran 36(2)(b)(i) a (2)(c) o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth.

Gweithredu Adran 36(2)(b)(i) – darparu cyngor mewn modd agored a gonest

Mae Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg yn disgrifio'r risgiau allweddol o safbwynt cyflawni blaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru o dan *Cymraeg 2050*. Mae'r gofrestr hefyd yn disgrifio'r prif fesurau rheoli risg a'r camau lliniaru arfaethedig i leihau'r tebygolrwydd y bydd y risg yn digwydd a/neu effaith hynny os bydd y risg yn digwydd.

Mae'r Gofrestr Risg felly yn rhan hanfodol o strwythurau llywodraethu Llywodraeth Cymru i reoli'r risgiau o ran cyflawni amcanion Gweinidogol. Mae'n rhan orfodol o'r gofynion llywodraethu corfforaethol, ac yn rhan hollbwysig o gyfrifoldebau'r Dirprwy Gyfarwyddwr. Er mwyn i'r Gofrestr Risg fod yn ddull effeithiol sy'n cefnogi blaenoriaethau Gweinidogol a chyfrifoldebau'r sefydliad o safbwynt llywodraethu corfforaethol, mae'n hanfodol bod y gofrestr yn cynnig disgrifiad llawn a gonest o beth yw'r risgiau hyn, fel y gellir adnabod a gweithredu mesurau rheoli a lliniaru effeithiol.

Mae rheoli risgiau'n effeithiol yn ei gwneud yn ofynnol i swyddogion allu mynegi risgiau mewn modd llawn a gonest, fel y gellir gwneud y penderfyniadau gorau posibl i lliniaru a rheoli'r risgiau hynny. Byddai rhyddhau'r Gofrestr Risg yn debygol o amharu, ar lefel isymwybodol ar y ffordd y mae'r cyfryw risgiau'n cael eu mynegi, sy'n debygol o wneud rheoli a lliniaru'r risgiau yn anoddach. Yn ei dro, byddai hyn yn debygol o amharu ar ansawdd y penderfyniadau wrth bennu'r ymateb mwyaf priodol i risg penodol. Yn y pen draw, byddai hyn yn debygol o amharu ar allu Llywodraeth Cymru i gyflawni ei blaenoriaethau strategol.

Gweithredu Adran 36(2)(c) – cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol

Ystyrir y byddai rhyddhau Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg yn debygol o ragfarnu cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol am y rhesymau isod:-

Mae Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg yn ddogfen fyw fewnol nas bwriadwyd i'w rhyddhau'n gyhoeddus. Ei diben yw helpu'r sefydliad i adnabod y risgiau o ran cyflawni, a chymryd y camau priodol i fynd i'r afael â nhw. Mae'r gallu i wneud hynny'n hanfodol os yw'r sefydliad i wneud ei waith yn effeithiol a bodloni ei gyfrifoldebau o ran cyflawni blaenoriaethau strategol.

Caiff y Gofrestr Risg ei hadolygu'n rheolaidd gan swyddogion Is-adran y Gymraeg a'i chyflwyno i Fwrdd Rhaglen *Cymraeg 2050* a Chyngor Partneriaeth y Gymraeg at

ddibenion monitro. Er mwyn bod yn ddull effeithiol o reoli busnes Llywodraeth Cymru, rhaid i gofrestri risg gynnwys disgrifiad llawn o'r risgiau tebygol, a'r mesurau rheoli risg a chamau lliniaru arfaethedig a roddwyd ar waith i fynd i'r afael â'r risgiau hyn. Rhaid i swyddogion sy'n gweithredu fel perchnogion risg allu darparu'r disgrifiad llawn a gonest hwn, ac mae'n debygol y byddent yn teimlo'n gyndyn o wneud hynny petaen nhw'n ymwybodol y byddai'r cofrestri risg yn cael eu rhyddhau.

Drwy gyhoeddi cofrestri risg, gall hefyd ymddangos ein bod yn dilysu risgiau sy'n bosibl ond nad ydynt yn debygol o ddigwydd. Byddai hyn yn debygol o ragfarnu a chamliwio trafodaeth gyhoeddus ddeallus am faterion pwysig a fyddai, yn ei dro, yn debygol o effeithio ar y modd y cynhelir materion cyhoeddus. At hynny, petai rhyddhau'r wybodaeth yn arwain at sefyllfa lle byddai swyddogion, ar lefel isymwybodol, yn llai tebygol o ystyried pob risg bosibl ac yn llai agored yn y cyngor a gynigiwyd ganddynt, byddai hynny'n debygol o ragfarnu cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol.

Prawf Budd y Cyhoedd – Adran 36

Er mwyn bodloni prawf budd y cyhoedd mewn perthynas ag adrannau 36(2)(b)(i) a 36(2)(c) mae gofyn dangos bod y budd cyhoeddus o gynnal yr esemptiad yn gryfach na'r budd cyhoeddus o ryddhau'r wybodaeth, er gwaethaf y rhagfarn a fyddai, neu a fyddai'n debygol, o godi yn sgil hynny. Hynny yw, bod budd cyhoeddus yn cael ei wasanaethu orau drwy beidio â chaniatáu i'r rhagfarn godi.

Dadleuon budd cyhoeddus o blaid rhyddhau'r wybodaeth – Adrannau 36(2)(b)(i), a 36(2)(c)

Mae'r materion a glustnodwyd gan Lywodraeth Cymru fel rhai sy'n peri risg i'w gallu i gyflawni ei hamcanion strategol, yn ogystal â'r mesurau i reoli'r risgiau hyn a'r camau lliniaru arfaethedig, yn faterion o fudd cyhoeddus dilysu. Fe allai rhyddhau'r Gofrestr Risg ganiatáu i aelodau o'r cyhoedd ddeall yn well rhai o'r materion sy'n wynebu Llywodraeth Cymru wrth weithredu ei strategaeth ar gyfer y Gymraeg. At hynny, mae budd cyhoeddus mewn sicrhau bod dogfennau llywodraethol allweddol ar gael yn hawdd er mwyn hyrwyddo tryloywder ac atebolrwydd mewn perthynas â gweithgareddau Llywodraeth Cymru.

Dadleuon budd cyhoeddus o blaid peidio â rhyddhau'r wybodaeth – Adran 36(2)(b)(i) – Darparu cyngor mewn modd agored a gonest

Mae'r Gofrestr Risg yn rhan hanfodol o strwythurau llywodraethu Llywodraeth Cymru i reoli'r risgiau o safbwynt cyflawni ei blaenoriaethau strategol.

Ystyrir ei bod yn hanfodol osgoi rhagfarnu'r gallu i ddarparu cyngor mewn modd agored a gonest yn hyn o beth, fel nad yw'r swyddogion sy'n gyfrifol am y polisi yn cael eu hannog, ar lefel isymwybodol, i beidio â rhoi disgrifiad gonest o'r risgiau posibl a'r camau lliniaru perthnasol. Byddai rhyddhau'r Gofrestr Risg yn debygol o amharu ar y ffordd y mae'r risgiau hyn yn cael eu mynegi, gan ei gwneud yn anoddach yn y pen draw i reoli a lliniaru'r risgiau hynny. Yn ei dro, byddai hyn yn effeithio ar ansawdd penderfyniadau wrth bennu'r ymateb mwyaf priodol i risg a glustnodwyd. Yn y pen draw byddai hyn yn debygol o amharu ar allu Llywodraeth Cymru i gyflawni ei blaenoriaethau strategol o ran y Gymraeg.

Dadleuon budd cyhoeddus o blaid peidio â rhyddhau'r wybodaeth – Adran 36(2)(c) – cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol

Mae Cofrestr Risg Is-adran y Gymraeg yn ddogfen fyw fewnol nas bwriadwyd i'w rhyddhau'n gyhoeddus. Ei diben yw helpu'r sefydliad i glustnodi'r risgiau i gyflawni ei blaenoriaethau strategol a chymryd camau priodol i fynd i'r afael â nhw. Mae'r gallu i wneud hynny'n hanfodol os yw'r sefydliad i wneud ei waith yn effeithiol a bodloni ei gyfrifoldebau i gyflawni blaenoriaethau Gweinidogol.

Mae budd cyhoeddus mewn ystyried yn fanwl y risgiau i gyflawni blaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru, a bod camau lliniaru risg effeithiol yn cael eu rhoi ar waith. Yn y pen draw, mae hyn yn helpu i sicrhau bod blaenoriaethau'r llywodraeth yn cael eu cyflawni'n effeithiol, bod cyllid cyhoeddus yn cael ei reoli'n effeithiol, a bod y gwasanaethau gorau posib yn cael eu darparu i bobl Cymru. Byddai rhyddhau'r Gofrestr Risg yn debygol o amharu ar y ffordd y mae'r cyfryw risgiau'n cael eu mynegi, a allai ei gwneud yn anoddach rheoli a lliniaru'r risgiau hynny.

Fe allai cyhoeddi'r Gofrestr Risg hefyd ymddangos i roi rhagor o hygyrdd i risgiau posibl, yn ogystal â chamau lliniaru a grybwyllwyd fel rhan o'r broses asesu risg, fyddai â'r nod o leihau'r tebygolrwydd y byddent yn digwydd, a'u heffaith. Yn hynny o beth, gallai hyn arwain at ragfarnu a chamliwio trafodaeth gyhoeddus ddeallus am faterion pwysig y gall na fyddant yn cael eu gwireddu, ond o'u cyhoeddi ar ffurf datganiad moel neu heb gyd-destun y byddai'n ymddangos yn fwy tebygol o ddigwydd. Yn ei dro, byddai hyn yn debygol o effeithio ar gynnal materion cyhoeddus mewn achosion lle mae gan Lywodraeth Cymru gyfrifoldeb i gymryd camau angenrheidiol i atal pob risg diangen rhag digwydd.

Asesiad o fudd cyhoeddus – Adran 36

Rydym wedi cloriannu'r gwahanol ddadleuon budd cyhoeddus a dod i'r casgliad, yn yr achos hwn, bod y budd i'r cyhoedd o osgoi niwed sylweddol i'r materion a ddiogelir gan yr esemptiadau a grybwyllir uchod, yn gryfach na'r budd i'r cyhoedd o ryddhau'r wybodaeth hon.